

UKRAJINSKY REPUBLIKÁNSKÝ PĚVECKÝ SBOR

(75 PĚVCŮ A PĚVKYŇ)

I. DIRIGENT
ALEXANDER KOŠYČ

II. DIRIGENT
PLATONIDA SČUROVSKÁ

ADMINISTRÁTOR
ŠERHIJ TRUCHLYJ

SOLISTA
A. NOSALEVYČ
(baryton)

PROFESSOR ZPĚVU
HRYHORIJ TUČAPSKYJ

P R A H A

SMETANOVA SÍŇ
OBECNÍHO DOMU

KONCERTY

ZAČÁTEK O 7.
HODINĚ VEČERNÍ

VE STŘEDU 14., VE ČTVRTEK 15. A V SOBOTU 17. KVĚTNA 1919

I. DIRIGENT
UKRAJINSKÉHO REPUBLIKÁNSKÉHO PĚVECKÉHO SBORU
ALEXANDER KOŠYČ.

HOLOVNYJ DIRIGENT
UKRAJINŠKOJI RESPUBLIKÁNSKOJI KAPELI
ALEXANDER KOŠYČ.

P O Ř A D K O N C E R T Ů

VE STŘEDU 14. KVĚTNA 1919.

HYMNY:

ČESKÁ - SLOVENSKÁ - UKRAJINSKÁ.

I. ODDÍL: KANTY:

1. Svaté Barboře Košyc
2. Strašný súd (Poslední soud) Demuckýj Jacynevýč
3. Svatému Jitimu Jacynevýč

II. ODDÍL: KOLJADKY A ŠČEDRIVKY (KOLEDY A ŠČEDRIVKY):

4. Oj vydyt Boh (Oj vidí Bůh) Stecenko
5. I po celém světě Stecenko
6. Byla vdovinka Košyc
7. Pryletiv sokil do vikonca (Přiletěl sokol do okenka) Stupnyčkyj
8. Ščedryk, Ščedryk Leontovyč

III. ODDÍL: NÁRODNÍ PÍSNĚ:

9. Oj, háj maty Lysenko
10. Hej, oj u poli krynyča (Hej, oj na poli studánka) Košyc
11. Kozacheňko kudy jdeš Lysenko
12. Oj bečičko dubová Košyc
13. Oj prjaju, prjaju (Oj předu, předu) Leontovyč
14. Šumit hude doubravěnka Lysenko
15. Čyž se tiji čerovyčky Lysenko

VE ČTVRTEK 15. KVĚTNA 1919.

I. ODDÍL: KANTY:

1. Počajevské Matce Boží Leontovyč
2. Anhelu chranytelu (Anđěli ochraniteli) Košyc
3. Svaté Barboře Košyc

II. ODDÍL: KOLJADKY A ŠČEDRIVKY (KOLEDY A ŠČEDRIVKY):

4. Na Jordánské říčce Stecenko
5. Oj, dozvol pane chažajin (Oj, dozvol pane hospodáři) Stupnyčkyj
6. Pryletiv sokil do vikonca (Přiletěl sokol do okenka) Stupnyčkyj
7. Oj tam na, horoňčij (Oj tam na pahorku) Stecenko

III. ODDÍL: NÁRODNÍ PÍSNĚ:

8. Oj, vyjdu ja na mohylu Lysenko
9. Oj hore kalyni pri dolyni (Oj, běda kalině v dolině) Košyc
10. Oj bečička dubová Košyc
11. Šumit hude doubravěnka Lysenko
12. Oj prjaju, prjaju (Oj, předu, předu) Leontovyč
13. Oj, bida, bida Košyc
14. Ač zije Ukrajina Stecenko

V SOBOTU 17. KVĚTNA 1919.

I. ODDÍL:

1. Jan Hus (slova Ševčenkova) Lysenko
Zpívá pánský sbor.
Ostatní čísla zpívá celý sbor.

2. Nad námi noc Stecenko
3. Miha vlnami lehá, sbor z opery »Utoplena« Lysenko
4. Sen Stecenko

II. ODDÍL: KANTY A KOLJADKY.

5. Strašnyj sud (Poslední soud) Demuckýj
6. Svatému Jitimu Jacinevič
7. Nova rada stala Košyc
8. V Kucivci cirkev se staví Košyc
9. Ščedryk, ščedryk Leontovič

III. ODDÍL: NÁRODNÍ PÍSNĚ.

10. Hej u poli krynyča (Hej, v poli studánka) Košyc
11. Oj, u poli viter vije Košyc
12. Šumit hude doubravěnka Lysenko
13. Po opeňky chodyla (Na houbičky chodila) Lysenko

Pro české čtenáře.

Místo překladu do češtiny považovali jsme za lepší, přepsati texty latinkou. Obecnstvo bude slyšeti i čísti původní píseň a tím snadněji vžije se do motivů. Vždyť slovanské tyto zpěvy pochopí každý; poměrně malé rozdíly v řeči zčeštili jsme v závorkách. Vysvětlením budiž, že původní slovanské *i* stalo se v ukrajinském jazyku tvrdým *y*, na př. české *bíti* = ukr. *byty*. Toto *y* Češi nejlépe vysloví jako *y* v hanáckém nářečí. Písmena *s* a *ś* čtou se jako slovenské (nebo polské) měkké *s* a *ś*, na př. ukr. *śa* = slov. *sia*. V kantech a žalmech je jazyk ukrajinský smíšený s církevně-slovanským, takže se tam nacházejí slova a tvary, v dnešní ukrajinštině již neobvyklé.

Ukrajinská hymna.

„Šče ne vmerla Ukrajina“

Šče ne vmerla (nezhynula) Ukrajina i slava i vola (svoboda),
Šče nam brata kozaky usmichneť ša dola
(ještě nám bratři kozáci se usměje osud).
Zhynuť naši voroženky (nepřátelé) jak rosa na sonci,
Zapanujem i my brata u svojij storonci (otčině).
Dušu, tilo my položym za svoju svobodu
I pokazem, ščo my brata kozačkoho rodu.

Kanty (Hymny).

Pod názvem „Kanty“ — v ukrajinské národní tvorbě rozumějí se písně náboženského a morálně-didaktického obsahu.

Prvotní národní forma této písně jest „psalma“, která má obsah morálně didaktický, aneb církevně-historický a má na sobě všechny charakteristické rysy kolektivní tvorby národní jak v textu tak i v hudbě.

Pozdější složitější forma této písně jest — „kant“, vytvořený basiliány v 18. stol. s formou národní „psalmy“.

Jako „psalma“ tak i „kant“ byly velikým činitelem nábožensko-morální výchovy ukrajinského lidu a jeví se jako nejkrásnější perly národní hudební tvorby.

Tyto písně, jež byly repertoirem varytníků a banduristů, bohužel vymírají i s oním typem národního rhapsoda.

Naši skladatelé obrátili na ně pozornost teprve za posledních let a nyní máme v ukrajinské hudbě tyto písně umělecky zpracovány od: Lysenka, Košice, Leontovyče, Jacykyvyče a Demučkého.

Na uměleckém koncertním podiu se objevily tyto písně ponejprv v Kyjevě r. 1912 na koncertech sběratele, badatele a upravovatele národní ukrajinské písně Aleksandra Košice.

V repertoiru Ukrajinského republikánského sboru jsou „psalmy“: Anděl Strážce, Poslední soud, Počajevská boží máti a „kanty“: Barbora, Jiří a Uctívování Krista.

Sv. Barbaře.

Upravil *Ol. Košyc.*

Pokoj, blahodaf,
Anhelyce, Maty.
Varbaro prekrasnaja.
Nevisto Hospodňaja!

Oteť Jiji ne zľuby
I mukamy zastrašyv . . .
Varvaro prekrasnaja,
Nevisto Hospodňaja!

Utikala popid (pod) horu,
Popid horu kremjanuju (křemenou):
Horo, rozstupy ša, Mučenyce skryj ša!
Varvaro prekrasnaja,
Nevisto Hospodňaja!

Carstvuj, carstvuj v viky (na věky)
Z Sus Chrystom na viky,
Varvaro prekrasnaja,
Nevisto Hospodňaja!

Kant o Posledním soudu.

Upravil *Demučkyj*.

Kohda čas prychoďeť,
Treba pomyraty (umřítí);
Choč jake bohatstvo,
Treba pokydaty (zanechatí).

Jak hospod' chrest pokaže (kříž ukáže)
Blahovirnym jasnyj,
V toj že čas, chrystijane,
Vsim nam bude strašno.

Konec vika pryjde,
Strašnyj sud nastupyť,
A chto dobre věčnyv,
Carstvija dostupyť.

Čas hodyna uplyvaje
Strašnyj sud ša pryblyžaje
Hotujmo ša vsi!

Oči budem zakryvaty,
Bo velykyj strach budem maty,
Jak sojde (sestoupí) Chrystos.

Oj, kohda konec vika iskončajeť ša
A tohda strašnyj sud pryblyžajeť ša.

Oj, vosplačmo my vsi, vozrydajmo (zalkejme),
A na bezsmertnyj čas rozmyšlajmo (pomýšlejme).

Švjat, švjat, švjat hospod' Savaoth,
A pomyluj nas sam Isus Chrystos.

Sv. Jiřímu.

Upravil *Jacynetyč*.

Buly luđe nevirmiji,
Vony v Boha ne viryly,
A viryly u cmočyšče (v draka),
U luteje (litého) ta zmijišče.

V joho z rota ohoň paše (ze rtů oheň šlehá),
V joho z očež iskry skačuť.
Daly cmoku taj obroku:
Ščo hodyny. — po ludyni (člověku).

Pryjšla pora (čas) až do carja:
Choč sam stupaj, choč dočku (dcerku) daj.

Až oš (ejhle) jide (jede) švjatyj Jurij
Na bilim koni z kopijem.
Vdaryv cmoka sered oka,
Zabyv (zabil) cmoka na vik vika.

Po všim šviti rozpysaňňa (rozepsání),
Po všim luďam rozislaňňa (rozesláni):
Šťob (aby) čytaly i pysaly
Georgija švjatkuvaly (oslavovali).

O Boží Matce Počajevské.

Upravil *Leontovyč*.

Oj zijašla zorja večirovaja (večernice),
Nad Počajivom stala,
Vystupylo turečkeje vijško
Jak ta čorna chmara (chmůra).

Turky z tataramy bramy (brány) oblahly,
Manastyr vojvaty (klášter dobývati);
Matir Božaja Počajivskaja
Bude nas rjatuvaty (ochraňovati).

Otec Zalizo z keliji vyjšov (z cely vyšel)
Ta sližmy umlivaje (slzami omdlévá):
„Oj rjatuj, rjatuj, Božaja Matir,
Manastyr zahybaje (hyne)!”

Oj vyjšla, vyjšla Božaja Matir,
Na chresti (kříži) vona stala,
Kuli vertala (vracela), turkiv vbyvala (ubijela),
Manastyr vrjatuvala.

A my lude vši chrystijane
Do Boha uši vdarjajmo (obracejme),
Materi Božij Počajivskij
Poklon vši vzdavajmo!

Kant Andělu strážci.

Upravil *Košyc*.

Anhel hrišnu dušu probuždaje vid sna:
„A vstaň, hrišna duše, probudy ša vid sna,
Na Anhela Božoho taj nadyvyš ša (podívej se).

Vše utreni (Už jitní) j večerni odslužyly ša
Služby ta molebni (modlení) odpravly ša
Voskoviji šviči potušyly ša (pozhasnaly se).“

Stane (Bude) Tebe Hospod' taj rozprašuvaty (se tázati):
— De ty, hrišna duše, zabaryla ša (zabavila se)
Do carstvija Božoho ne uspišyla ša.

Todi hrišna duša strepenula ša (zatřásla se),
Do Anhola hlasom vozhlasnula ša:
Ty, Anhole Božyj, Ty chranytelu mij,
Ne daj meni vpasty v pekelnjy ohoň (oheň).“

Todi Anhol smutno vidkazav (odpověděl):

„De ty, hrišna duše, zabaryla ša,
Útreni j večerni taj ne vysluchala,
Služby ta molebni ta ne najmala (najmala : na mše
a modlení nedávala),

V velyki roskoši udarjala ša (oddávala se)
Sladkymy napytkamy (nápoj) naslaždala ša,
Na vičniji muky v ad popala ša (do Hadu propadla jsi)!

Koljadky (Koledy).

Zimní slunovrat, předtucha budoucí vesny s probouzením tvůrčích sil v přírodě, jevil se u starých Slovanů zvláštními cykly obřadných písní na počest boha slunce, Svaroha. Když u Slovanů zavládlo křesťanství, toto oslavování se všemi svými zvláštními čarovnými písněmi bylo přizpůsobeno k svátku Narození Kristova a národní tvorba hudební počala pracovat novým směrem — vytvořila sice nový druh náboženské písně křesťanského obsahu, ale zachovala úplně hudební rysy staré pohanské písně na počest boha Svaroha. Protože oslavy Svaroha a Narození Kristova i kalend (u starých Římanů) spadaly v též čas, název „Kalendy“, jenž byl přetvořen na „Koljadu“ (název boha Svaroha) a „Koljadku“ (píseň), přešel i na písně a svátky zimní periody v měsíci prosinci.

U všech slovanských národů svátky vánoční jsou doprovázeny koledami a „šedrivkami“. Nejkrásnější z nich i co do obsahu i do melodie patří Ukrajincům. Jest zajímavo, že Rusové nemají ani jediné koledy, ani „šedrivky“.

„Oj, vydyť Boh . . .“

Oj, vydyť Boh, vydyť Tvorec, ščo myr pohybaje (hyne),
Archanhela Havrijila v Nazaret posylaje —
Vozvistyty (zvěstovati) v Nazareti — stala slava u vertepi
(v jeskyni);
Trije cari nesut Chrystu dary.

„Po všomu švitu stala novyna.“

Po všomu švitu stala novyna —
Diva (děva) Marija Syna rodyla,
Sinom prytrusyla (senem prikryla), v jaslach položyla
Hospodního Syna.

Poláci mají sice umělou koledu kostelního rázu, ale ani jediné „šedrivky“. Národní paměť zachovávala dlouho pohanské písně a melodie této periody a tak v našich koledách spolu s melodiemi a textem na oslavu Kristovu cítí se a znějí i motivy staré pohanské periody.

Koledy jsou známy všem Ukrajincům, ale umělecky byly zpracovány teprve nedávno a to přičiněním našich hudebníků: Lysenka, Stecenka, Košice, Leontovyče, Stupnyčkého, Durundaka a jiných.

Na koncertním podiu, jako samostatné odvětví národní hudební tvorby, se koledy ponejprv objevily r. 1905 v Kyjevě na koncertech Alexandra Košice.

V koncertech Ukrajinského republikánského Sboru máme zastoupeny koledy obou dvou charakterů — pohanského i křesťanského. K prvním patří koledy: Oj dozvol pan chadžajin, Oj na horoňci, Bula vdovojka a „šedrivky“: Pryletiv sokil a Šedřik. K druhému: Oj vydyť Boh, Nova Rada, Po všomu švitu.

Upravil K. Srecenko.

Lyvan (myrhu), zlato i kadylo Jomu prynesoša (přinesli)
A vošedše u chramynu (do chrámku), na kolina vpadoša.
Yrod (Herodes) velmy zasmutyv ša (zasmušil se), ščo Chrystově
Car narodyv ša.
Pišov (šel) Yrod až do adu (Hadu) k lucyperu na poradu.

Upravil K. Stecenko.

Diva Marija Boha prosyla:
„V ščo ž by ja Syna svojho spovyła?
Ty nebesnyj Carju, pryšly (pošli) meni dary.
Čoho (toho) doma hospodarju!“

Zišly janholy (sešli andělé) z neba do zemli,
Prynesly dary Divi Mariji:
Try šviči voskovi, šče j ryzy šovkovi (tízy hedvábné)
Isusovi Chrystovi.

Osijala žvizda z neba do zemli,
Izjšly janholy k Divi Mariji.
Pojuf (pěji) boži pisni Hospodni Nevisti (božské nevěstě),
Radosti prynosiat.

„Bula vdovojka . . .“

Upravil *Košyc*.

Bula (byla) vdovojka vkonec sela (na konci vsi),
A mala (měla) vona try donečky (dcerušky).
Připěvek: Haj, Rozdestvo (narození)!

Jedna donejka (dceruška) Hanusejka,
Druha donejka Kostuseňka.
Šče j doňa (ještě i dcera) Nastusejka.

Moje dyta (dítě) Nastusejko,
Pojid na vijnoňku (pojed na vojnečku).
Maty dočku urjadžala (dceru vystrojovala),
Urjadžajučy navčala (poučovala):

„Popered vijška ne vybyvaj ša (před vojsko neprobíjej se), —
Pozad vijška ne zostavaj ša!“

Pryletiv sokil. (Ščedrivka.)

Upravil *Štupnýčkyj*.

Pryletiv sokil do vikonca (okénka)
Připěvek: Ščedryj večir,
Dobryj večir,
Dobrym luđam
Na zdorovja (zdraví).
Taj zahladaje u švitloňku (do světlice).

Šče j švitloňka ne metena,
Šče j Ulanoňka (Julinka) ne česana
Ta rozserdylaš na bateňka (rozžlobila se na tatínka)
Ta na matinku rozhnivalaš (rozhnivala se):
Šukňu šily — vkorotyly (zkrátily)
Čerevyčkamy ne vhodily (stěvičky se nehodily).

Ščedryk (Ščedrovka.)

Upravil *M. Leontovyč*.

Ščedryk, ščedryk, ščedrivočka,
Pryletila lastivočka (vlaštovička),
Stala sobi ščeбетаты,
Hospodarja vyklykaty (vyvolávat):

Vyjdy, vyjdy, hospodarju,
Podyvy ša na košaru,
Tam ovečky pokotylyš,
A jahnyčky narodylyš;

V (u) tebe tovar (skot) veš chorošyj (pěkný),
Budeš maty mirku hrošyj (grošš).
Choč ne hroši, to polova (tedy plev),
V (u) tebe žinka čornobrova (černobrvá).

Na Ordanskij ričci.

Upravil *Stecenko*.

Na Ordanskij ričci (Jordánské tíčce)
Tycha voda stojala,
Oj, tam Maty Boža
Susa Chrysta kupala.
A skupavšy, u šovkove (do hedvábí) povyla,
A spovyvšy, u jaseľca poklala (položila).
A nad tymy jaslamy
Siri (šeti) voly stojaly,

Na švjate Dyfatko
Svojim duchom (dechem) dychaly,
Poky (pokud) Susa Chrysta
Iz jaseleč uzaly (nevzali),
Vzaly Susa Chrysta
Na prestoli poklaly,
A kolo prestolu
Try janholy (andělé) litaly.

Oj, dozvol, pan chažajin . . .

Upravil *Štupnyckyy*.

Oj dozvol pan chažajin (gazda)
Nam koladočku skazať (řici)
I veš dvir (dvůr) zveselať.
Švjat večir!
Navkruhy (okolo) tvoho dvora
Ta zalizniji tyna (železné ploty),
Posered (uprostřed) tvoho dvora
Stojit stovp (sloup) zolotyj.
A na tím že stovpi
Sydyť plyca (sedí pták) orel,
A po tím že dvori
Pan chažajin pochoža (prochází se).
Šubu lubu nadiva (kozich milý obláká).

Choče (chce) plycu ubyt (ubit),
Šče j orla zastrilyť.
A ta plyca orel
Taj prokazuvala (zahovořila):
„Oj, ne byj že mene
A ja stanu tobi (stanu při tobě)
U pryhodoňci (v nehodě):
Budeš syna ženyt,
Dočku zamiž (dceru za muže) oddavať,
A sam staryčok
Šadu starostuju (posadím se jako starý svat),
A syniv, nevistok (nevěst)
Pošlu v krasnyj pojizdok (na projížďku).

Oj, na horoňci.

Upravil *K. Stecenko*.

Oj, na horoňci (hůrce), v zlotij koršmoňci (krčmičce),
Prípěv: Tam hrajuť
Kobzari
Na zolotiji cymbaly.
Tam Hanna bula (byla), med, vyno pyla.

Prípěv: Tam hrajuť . . .
Pryjšov do neji (přišel k ní) bateňko jiji.
„Jdy Hanušu, jdy do domu“. —
„Jak tanča dijdu (skončím) do domu pidu (půjdu)*.“
Jak tanča dijšla, do domu pišla.
Do domu pišla, ščasťa iznajšla (našla).

Nova rada stala . . .

Upravil *VI. Košyc.*

Nova rada stala
Jak na nebi chvala!
Nad vertepom (jeskyni) žvizada jasna
Uveš myr osijala (ozářila).
Pastušky z jahňatkom
Pred malym dyfatkom

Na kolinca upadajuf,
Chrysta Boha voschvalajuf.
Oj, Ty Carju naš. Carju!
Ty nebesnyj šafarju!
Daruj lita ščaslyviji
Šoho (toho) doma hospodarju!

A v Kucivci cerkvu budujuť.

Upravil *Stecenko.*

A v Kucivci cerkvu budujuť.

Pripěvek: Raduj ša zemle,
Jest Ty Syn Božyj
Dneš narodyvš.

Iz trjoma viknamy, iz trjoma dveramy

Pripěvek.

Zbuduvaly cerkvu iz trjoma verchamy (kopulemi).

Pripěvek.

A v perše vikonce (v prvni okénko) vakočylo sonce.

Pripěvek.

Iz trjoma verchamy, iz trjoma viknamy (okny).

Pripěvek.

A v druhe vikonce izijšov mišat (vyšel měsíc).

Pripěvek.

A v tretě vikonce uletiv anhol (vletěl anděl).

Pripěvek.

„Oj, haj maty . . .“

M. Lysenko.

Oj, haj, maty, oj, haj, maty (máti),
Oj, haj zeleneňkyj,
Oj, pojichav z Ukrajiny
Kozak molodeňkyj.

Vyjždžavšy, šapku zňavšy,
Nyžeňko vklonyv ša:
Oj, praščajte (odpusťte), slobižane (vesničanè).
Može z kym svaryv ša.

Choč svaryv ša, ne svaryv ša,
Aby pomyriv ša (abych smířil se),
A jak vyjichav na bytyj šlach (na silnici),
Slizoňkamy vmyv ša (slzičkami umyl se).

Prylyvajte lachy šlachy (polévejte, Leši, silnice),
Ščo kurjat ša kurno (co práší se dýmem);
Rozvažajte divčynoňku (utěšujte dívčinku),
Ščo žuryť ša durno (truchlí nadarmo).

Ne žal meni dorizeňky (cestičky),
Ščo pylom prypala (prachem se zasypala);
A žal meni divčynoňky.
Ščo durno propala (nadarmo se ztratila).

„Oj, bočečka dubovaja.“

Upravil *Ol. Kosic.*

Oj, bočečka (bečička), bočečka, hej, dubovaja
A v tobi nalyvočka (kořalíčka) medovaja.
Z kym ja tebe pyť budu, molodaja (mladá).
Z kym ja tebe pyť budu, ščob (abych) ne sama,
Bo moho myleňkoho (milučkého) v doma nema.
Deš pojichav myleňkyj v horodočok (do městečka),

Na nedovhe vremjačko, na časočok.
Hnalaš, hnalaš ja za nym, ne dohnala,
Na dorozí vyšeňka (na dráze višnička) vyrostola,
Na vyšeňci jahodka dostyhala (dozřávala):
Upala pid (pod) vyšeňku taj zasnula (a usnula)
Pryjichav myleseňkyj, ja j ne čula (jsem neslyšela).

„Oj prjadu.“

Upravil *M. Laontovyč.*

Oj, prjadu, prjadu (přadu),
Spatoňky (spinkati) choču . . .
Oj skloňu ja holivoňku (hlavinku)
Na biluju postiloňku (postýlenku),
Može ja zasnu.

Až svekrucha (tchyně) jde,
Jak zmija hude:
„Sonlyvaja, drimlyvaja (ospalá, uřímaná).
Do roboty linyvaja (líná),
Nevistko (snacho) moja!“

Až svekor (tchán) ide,
Jak viter hude:
„Sonlyvaja, drimlyvaja
Do roboty linyvaja.
Nevistko moja!“

Oj, prjadu, prjadu . . .

Oj, prjadu, prjadu . . .

Až mij mylyj jde,
Jak holub hude:
„Oj, spy, myla, chorošaja (pěkná),
Pišja zamiž molodaja (šla jsi za muže mladá), —
Ne vyspala ša.“

Oj, prjadu, prjadu . . .

„Čy cež tiji čerevyčky.“

M. Lysenko.

Čy cež tiji čerevyčky (Či jsou to ty stěvíčky), ščo popovč
pokupyv,
Povisyla na kiločku (kolíček), bisiv (běsův) moskal uchopyv.

Cur tobi prudyvuse (fuj tobě proudivouse = vousáči)!
Jaki v tebe rudi vusy!
Sama sobi dyvuju ša (divím se),
Z prudyvusom ciluju ša (celuji se)!

Jak pojichav (odejel) mij myleňkyj do mlyna
A ja sobi prudyvusa pryjňala (přijala).

Jak pryjichav mij myleňkyj u noči,
A ja ležu sama sobi na peči.

Oj, chto z tobi, mij myleňkyj i skazav (řekl),
A ščo mene toj (ten) prudyvus navidav (navštívil)?

„Oj, izijdu ja na mohylu.“

M. Lysenko.

Oj, izijdu (vyjdu) ja na mohylu,
Ta stanu. hlanu (pohlednu) na dolynu:
Dolyna hlyboka, kalyna vysoka,
Až do dolu hilla hnef ša (větve ohýbají se)
A pid tijeju (tou) kalynoju
Ta stojav (stal) kozak z divčynoju.

Divčynočka plače, dribnymy rydaje (s drobnými slzami lká),
Svoju dolu (osud) proklynaje.
Oj, koly b (kdybych) že ja bula (byla) znala,
Ta ne jšla zamiž (za muže), ta hulala (a svobodna chodila).
Hulala b ja v bačka (u otce), v svojeji matusi (matičky),
Divčynoju molodoju.

Oj, jak pidu ja u sadočok (sádek),
Ta zirvu (utrhnú) iz roži čvitočok:
Oj, čvite mij jasnyj, mij čvite prekrasnyj,
Jakyj mij talan (osud) bezčasnyj.

„Oj hore kalyni pry dolyni“ . . .

Upravil *Al. Košyc*.

Oj hore (hore), hore kalyni (kalině) pry dolyni,
A jšče hirše (hůře) syroty na čužyni (v cizině).
Viter povije (zavěje), kalynu oblamaje,
A chto ne schoče (nechce), toj syroty ne laje.
Batěnko laje, a matinka ščež hirše:
„Ne chody, doňu (dcerko), na večornyci bilše (na večírky
vice).

„Ój, daj že, Bože, z večera pohodoňku,
Vižmu viderca (vezmu věděrka), taj pidu po (půjdu pro)
vodoňku.

Vody naberu, kalyny nalomaju,
Zamiž (za muže) ne pidu, divkoju pohulaju“ (jako dívka
radostí užiji).

Vody ne brala, kalyný ne lamala;
Zamiž ne pišla (šla), divkoju ne hulala (svobody neužila)

„Žyvy, Ukrajinu!“

Do sliv *O. Olesa* složil *K. Stecenko*.

Žyvy, Ukrajinu, žyvy dla (pro) krasy,
Dla syly, dla pravdy, dla voli (pro svobodu).
Sumy, Ukrajinu, jak ridni lisy (rodné lesy),
Jak viter v šyrokomu poli!

Do sudu tebe ne skujuť lančuchy (zkovou řetězi),
I ruky ne skruťat voroži (nepřátelské), —
Stojať tvoji virni syny navkruhy (okolo)
Z šablami v rukach na storoži.

Stojať, pryšahajuť (přisahají) Tobi na šablach
I žyty i vmerty (umřítí) z toboju
I ridni znamena (prapory) v krivavych bojach
Nikoly ne vkryty haňboju (nepokrytí hanbou).

Oj u poli viter vije . . .

Upravil *A. Košyc*.

Oj u poli viter vije (věje)
A žyto polovije (plaví = žlutne)
A pareň (šuhaj) dívčynu
A virneňko (věrnouček) lubyť,
A zaňat (oslovit) ne pošmije (nesmí).
Oj, tym že vin ne zajmaje (proto on neoslovuje),
A ščo svataty maje (že svaty posílali má = za ženu vzítí)

A tym že vin ne hornet ša (nehrne)
A ščo slavy bojít ša (= pomluvy se bojí)
Sydyť (sedí) holub na dubočku
A holubka na vyšni (višni)
Och, i skažy (řci mi), a serdce dívčyno,
A ščo maješ na myšli.

„Po opeňky chodyla.“

Upravil *M. Lysenko*.

Po opeňky (na houbičky) chodyla,
Cyfťe (tišiel)!
Kozubčenkú zhubyla (šertoušek ztratila) —
Cyfťe!
Oj, cyfťe ta movčíte (mlčte)
Ta nikomu ne kažite (rekněte),
Cyfťe!

Zaporožec išov (šel),
Kozubčenkú znajšov (našel) —
Cyfťe!
Zaporožcu, vražyj (nepřítelův) synu (= nezbedo),
Verny ž meni zapaščynu (vrať mi zástěrku)!
Cyfťe!

Jan Hus.

Slova *Ševčenkova*. Zhudebnil *Lysenko*.

Kruhom nepravda i nevolá (nevolnictví),
Narod zamučenýj movčyť (mlčí),
A na apostolákim prestoli
Černeck hodovanýj sydyť (mnich vypasený sedí).
Ludskoju kroviju torhuje (krví kupčí)
I raj u najmy oddaje (do nájmů dává!)
O, Bože! Sud Tvij pravýj vsuje (nadarmo)
I vsuje carstvije Tvoje!
Rozbijnyky (rozbojníci), ludojdy
Pravdu poboroly (přemohli),
Ošmijaly (vysmáli) Tvoju slavu
I syly i volu.
Lude stohnuť u kajdanach (stenají v poutech) . . .
Nemaje z kým vzatyš (Není, s kým je spolu)
Rozkuvatýš (rozkovati), odnostajne (jednotně),

Odnoserdne (jedním srdcem) staty
Za jevanheliju pravdy,
Za temniji lude —
Nema komu . . . Bože,
Čy tož (zda-li) i ne bude?
Čy nastane velykyj čas
Nebesnoji kary (trestu)?
Čy rozlomym try korony
Na hordij (hrdý) Tijari?
Rozlomymo! . . . Blahoslovy (požehnej)
Ne na pomstu j muky,
Blahoslovy moji, Bože,
Ne tverdiji ruky
I slovo tycheje.

Nad namy nič (noc).

Na slova *O. Olesa* složil *K. Stecenko*.

Nad namy nič bezradisna, osiňna — (bezradostná, pod-
zimní) . . .
My hornemoš, chovajemoš, tremtym (tulíme se, schováváme,
třese se),
A tam v pířmi (potmě) neset ša holosiňna (hlasitě lkání)
Z proklatfám vikovym (s kletbou odvěkou).

I malo nas . . . i jak ity (vyjítí) iz noči?
Ne splať, pylnujuť chyži vartovi (nespí, pilně hlídají dravé
strážce):
Chtoš hostre spys, chtoš šublu toče (kdoš ostří kopí, kdoš
šavli brouš)
Chtoš lize (leze) po travi . . .

Kudy ťty, kudoju nam tikaty (utíkati)
Otočeni z usúdy katom my (obklopeni odevšad katem my) . . .
Koly ne smert', tak vični graty (věčné mříže)
Proklatoji t'urmy (žaláře)!

Nad namy nič bezradisna, osiňňa . . .
A tam deš (kdes) v dušach deň jasnyj bez hur (bouři),
Vesna, teplo i soňšašne promiňňa (slunečné paprsky)
I tychyj, tychyj dzvin bandur (zvuk kytar).

Tuman chvylamy lahaje.

Sbor z *Lysenkovy* opery „*Utopena*“.

Tuman chvylamy lahaje (mlha vlnami lehá)
Po stepu nimomu (němé),
Taj vže sonečko šídaje (zapadá'),
Čas i nam do domu.
Potomylyš (unavá) joho dola (louha),
Čas odpočyvaty,
Z divčynoju molodoju
Dušu rozvažaty (potěšiti).
Oj, zichoď (vyjdi) že, mišačeňku,
Vysoko, vysoko,
Bo čekaje kozačeňka
Doma karooka (černoočka)
Bo trivaje (trvá) joho dola (louha) —
Treba pospišaty (pospíchatí).
Povertajut ša vže (vracejí se už) z pola
Žinoctvo (ženské) j divčata.
Och, i tam za sadom vinogradom,
Za sadom zelenym
Tam divčynoňka z kozakom
Stojala moloda:
„Oj, buvaj zdorov (zdráv), kozačeňku,
Jak ša maješ, jak žyveš?“ —

— „Dobryj večir, divčatočka,
Ryboňky, vuřatočka (kačenky)
Čy vyjdete večir do nas (k nám)??“ —
„Zdorovi (nazdar) kozačeňky,
Oj radi b my vyjty (bychom přišli) do vas.“
— „Čy vy nas ne zabuly (zapoměli),
Može pak pomjanuly (vzpoměli)
Dobrym slovom raz choč (třebas jednou) pro nas?“
— „Neňka (matinka) nam nakazala,
Ščob sydily (abychom seděly) doma cej čas.“
„Ta dyvit ša ne barit ša (dívejte se, neberte se)
Pochodem (po cestě),
Bo bez vas nam samym
Tuť nudha (nuda) taka, ščo strach!“
— „Radi b my vernuty ša (vrátily se)
I meršij (hned),
Ta kolyž (když) ne spromožno
Z chaty vyjty u noči (v noci).“
„Pamjatajte, pospišajte,
Nič (noc) taka, tycha, jasna,
Solovejko (slavíček) točka v haju.“

A teper nam pohulaty (teď je nám pobaviti se),
Z virnoju (věrnou) rozmovlaty,
V jiji dušu perelyť (přeliti) svoju.“
— „Sestryčky, nu chodim (pojďme),
Doma jaknebuď schytrym (nějak se vymluvinie).

Sestryčky, pospišajte,
V pari z serdeňkom myliš (je milejší).“
— „Budem na vulyci (ulici) hulaty,
Pisni pro kochanu špivaty,
Zirku (zorničku) jasnu do (k) serdeňka styskaty.“

Son (sen).

Na slova *Hrabovského* zhudebnil *K. Stecenko*.

Zelenyj haj, pachuče (vonící) pole
V t'urni (žaláři) prysnylo ša meni
I luh šyrokij nače (jako) more
I tychyj sum (smutek) po kruženi (okoli) . . .

Sadok (sádek) prysnyv sa kolo chaty,
Vesela litňaja pora (letní doba),
A v chati . . . tam znudylaš (truchlila) maty
I znudhuvala ša sestra.

Poblidlo lyčko, zhasly oči
Nadija vmerla (zemřela), stan zihnuvš (postava sehnula se) . . .
I ja zaplakav o pivnoči (o půlnoci)
I hirko (hořce) plačučy prosnuvš (procitnul jsem).

Zájezd Ukrajinského pěveckého sboru do Prahy.

V těchto dnech zavítal do Prahy na svém uměleckém propagačním tourné po Evropě Ukrajinský pěvecký sbor t. zv. „Ukrajinská republikánská kapela“ sestávající ze 75 pěvců a pěvkůň.

Úkolem tohoto koncertního tourné jest, seznámiti cizinu s ukrajinskou hudební kulturou: s lidovou písní a moderními skladbami. V repertoiru řečeného ukrajinského sboru hlavně zastoupeny jsou lidové písně: zvykové, historické a lidové náboženské kantáty. Do programu jsou pojaty ukázky ukrajinské lidové písně ze všech končin Ukrajiny a sborové skladby předních ukrajinských skladatelů: M. Lysenka, K. Stecenka, M. Leontovyč, O. Košyce, Jacyneviče, Stupnyckého atd.

Sbor řídí známý ukrajinský dirigent p. Košyc.

Umělecké tourné Evropou zahajuje Ukrajinský republikánský sbor v Praze, kde se budou konati v květnu první ukrajinské koncerty. Z Čech ukrajinští pěvci pojedou do Itálie, Francie, Anglie a Ameriky. Cestou do Prahy byl

uspořádán koncert v Užhorodě ve prospěch Československého červeného kříže.

Před tím absolvovány byly již koncerty s velkým úspěchem v ukrajinské Haliči. Tento ukrajinský pěvecký sbor je národním republikánským podnikem, organisovaným ministerstvem umění a národní kultury. Na Ukrajině lze vůbec nyní pozorovati zvýšený zájem o sborové pěvecké umění. Ministerstvo umění (hudební oddělení) založilo během krátké doby na sta sborů pod jménem „Ukrajinské národní sbory“.

Výše uvedená ukrajinská kapela jest právě vzorným sborem, jenž putuje po Ukrajině a má všude demonstrovati ukrajinské pěvecké a skladatelské umění.

Koncerty v Praze: 11. května matinée v Národním divadle v 11 hodin dopoledne ve prospěch Československého červeného kříže. 14., 15., 17. května koncerty ve Smetanově síni v 7 hodin.

Lístky u pí. Truhlářové.

UKRAJINSKÝ REPUBLIKÁNSKÝ PĚVECKÝ SBOR.

UKRAJINSKA RESPUBLIKANSKA KAPELA.

Pořádá
KONCERTNÍ ŘEDITELSTVÍ
BEDŘICH SPURNÝ,
Praha-Vinohrady,
Jungmannova 22 n.
Telefon číslo 9588.

Tiskem knihtiskárny
V. PALÁSEK A FRANT. KRAUS,
PRAHA I.,
Marianské náměstí číslo 159.
Telefon čís. 539.

Bida.

Upravil Košyc.

Bidu sobi kupyla (koupila)
Taj za svoji hroši (peníze),
Kažuf (rikajf) bidu lubyty (milovati),
Bida ne chorošy (hezký):
I kryvyj (chromý), i šlipyj;
Šče j do toho horbatyj,
A jak stane tripotaty (počne se třásti),
Treba z chaty utikaty.
Ja v nedilu pjana (opilá) bula,
V ponedilok (pondělí) spala,
A v vivtorok (úterý) snopiv sorok (čtyřicet)
Pšenyci našala.
V seredu (středu) sušyla.
V četver molotyla (mlátíla),
A v pjatnycu (pátek) prodavala,
A v sobotu propyvava.
Za ščož (proč) mene mužu bješ (biješ),
Za jakiji včynky (činy),
Čy ja tobi ne naprjala (nenapředla)
Za rik (rok) dva počynky (vřetena).

Ne sama ja prjala,
I'rjaly pomišnyci (pomocnice)
To za muku, to za tisto,
To za palanyci (podplamenice).
A čy ja tobi ne žinka,
Čy ne hospodyňa;
Try dni chaty ne mela (neměla jsem),
Šmiťa po kolina.
Choč i budu mesty,
To ne budu nesty,
Kupy (kup), mužu, vizočok (voziček),
Budem šmiťa vezty.
Kupy, mužu, vizočok,
Ščeť syvu kobylu,
Taj vyvezem šmiťačko
Na popovu nyvu (popovo pole).
A popova nyva
Sim (sedm) lit ne rodyla,
Jak vyvezly šmiťačko,
Zrazu (ihned) urodyla.

„Šumyť, hude dibrovoňka . . .“

Upravil *M. Lysenko*.

Šumyť, hude dibrovoňka (doubravěnka),
Plače, tužyť udivoňka (touží vdovinka),
Plače, tužyť i rydaje (lká),
Sobi paroňky (druha) ne maje.
Oj, Bože mij mylostyvyj,
Lita traču (léta ztrácím) bez družyny (muže)!
Dež ty žyveš, prožyvaješ,
Sobi paroňky ne maješ?
„Oj, ja žyvu u pustyni,
Lita traču bez družyny.“

B..že z neba vysokoho,
Hlaň (pohlédni) na mene molodoho (mladého)!
Hlaň na mene, ščo ja prošu,
Daj meni dolu chorošu (zdar dobrý).
Osidlaju konyčeňka,
Osidlaju voronoho (vraného),
Taj pojidu, pobuvaju,
Z divčatamy pobulaju (pobavím se).
Oj, čyji ž to chaty bili,
Ščo divčata molodiji.“

„Kozacheňku, kudy jdeš . . .“

Upravil *M. Lysenko*.

„Kozacheňku, kudy jdeš?
Ne vže žalu ne maješ?
Ja bez tebe zabynu,
Jak ty pideš v čuzynu“ (cizinu).
„Ne zaklykaj (nevývolávej) že bídu,
Bo bez tebe propadu.“
„Oj ne plač že, divčyno, ne žuryš (nermuť se),
Taj do moho serdeňka pryhornyš“ (přivíň se)!
„Čy tebe lycho (zlo) žene,
Baču (vidím), zradyš ty mene“.

„Ja vernu ša (vrátím se), serdeňko, v oseny (v jeseni),
Jak upade lystačko z kalyny“.
Ždala (čekala) dívka navisna (popletená),
Myna osiň (mine podzim) i vesna,
Nema, nema (není) kozacheňka, taj ne čuť (neslyšeti),
Žilji lude, voričeňky (nepřátelé) vže kujuť (pomlouvají).
A jak žyto zacvylo (rozkvetlo),
Pryjšla vistka (zvěst) u selo (do vesnice),
Ne vertatyš (nevrátí se) vže do tebe kozaku:
Zasnuv (usnul) v stepu vin, serdeha (chuděrka) — do viku
(na věky).